

МЪСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

Год. VIII.

Ноемврий 1899.

Брой II.

„По Неговите Стълки“ *)
или

Зората на Златния Вѣкъ.

Една отъ вай-голѣмитѣ нужди за нравствено-религиозното развиващие и усъвършенствуване на нашата младежъ е добра книжнина. Книги, специално назначени за младите до 20 годишна възрастъ, било оригинални или въ прѣводъ, съвсѣмъ малко има на Бѣлгарски, и измежду издаденитѣ до сега, числото на добрите е твърдѣ ограничено. Заради това, съмъ можемъ да кажемъ, че който сериозно прѣдприеме да удовлетвори тази въпиюща нужда, ще направи най-голяма услуга на нашето младо поколение. Горнитѣ мисли ни се внушиха, когато получихме хубавата и душевъзбудителна книга съ горното заглавие. Ние имахме случай да прочетемъ тази книга на английски мината зима, и много ни е приятно да я видимъ сега побългарена. Цѣлта на книгата е съ единъ увлѣкателенъ разказъ да научи читателя какъ да подражава въ живота си примера на Господа Иисуса Христа — да ходи „по Неговите стълки.“ Героятъ на книгата е Отецъ Максимъ, пастиръ на една богата черква въ единъ градъ. Слѣдното извлѣчение на стр. 44 ни дава ясно попятие, като какъвъ животъ памислилъ да живѣе Отецъ Максимъ, слѣдъ като се рѣшилъ да

подражава Иисуса въ своята пастирска дѣятельност. Той се разхождалъ единъ денъ изъ стаята си, и като поразмислилъ нѣколко време, написалъ на листа съ едри букви слѣдното:

X Нѣколко нѣща, които Иисусъ билъ направилъ всрѣдъ това население (населението, всрѣдъ което той работилъ).

„1. Той щѣше да живѣе просто безъ никакъвъ разкошъ отъ една страна въ ядене, обличане, и живѣяне, а отъ друга, безъ отиване до крайностъ въ просто живѣяне.

„2. Щѣше да проповѣдва безъ стѣснение на лицемѣрцитѣ въ черквата, безъ да гледа на тѣхното влияние и сила.

„3. Щѣше по практически начинъ да покаже съчувствие и любовъ къмъ бѣдните, болните и порочните, както и къмъ ония, които сѫ въ добро състояние.

„4. Щѣше да работи лично съ себеотричание и жъртви, въ всичките добри прѣдприятия за подобрене човѣщината.

„5. Щѣше да проповѣдва противъ кръчмарниците въ града.

„6. Щѣше да стане познатъ приятъ и другаръ на порочните въ Кръчмарската Площадь.

„7. Щѣше да се откаже да пѫтува за разходка по Европа това лѣто. (Азъ съмъ пѫтувалъ два пъти, и сега не усъщамъ нѣкаква особена нужда отъ разходка. Паритѣ

*) По Неговите Стълки, или Зората на Златния Вѣкъ.
Прѣводъ отъ английски. Пловдивъ, Печатница „Стара Планина.“

мога да употребя за другого, който има по-голяма нужда отъ почивка. Въроятно много такива има във града).

„8. Какво друго щъще да стори Иисусъ, ако да бъше на мястото на Отца Максима?

Ние горещо пръвпоручваме тази книга на всички, особено на младите отъ двата пола. Нашата младеж тръбва да ламти къмъ обработване на благороденъ, безкористенъ и чистъ характеръ и къмъ развиващето такава дѣятелност, която да ги направи полезни на всички, всрѣдъ които живѣятъ и работятъ. На всичко това ги учи книгата „По Неговите Стъпки, или Зората на Златния Вѣкъ.“

„Защото на това съе призвани, понеже и Христосъ пострада за васъ, и остави вамъ примѣръ, да послѣдовате по Неговите стъпки.“
1 Пет. 2; 21.

Сцени изъ Римската Трагедия. X

III. Убийството на Агрипина.

(Продължение).

Между събраштъ гости, обаче, имаше една на която ужасътъ не можеше да се укрие. Добръ знаеше Агрипина отъ чия рѣка се даде ударътъ на нещастния младъ князъ, чието безжизнено тѣло се изнасяше изъ залата на пированието, и приготвляше за погребение; и въ неговото прѣдателско убийство тя несъмнѣно е видѣла едно прѣдизвѣстие за собствената своя участъ. Никога не можеше тя още веднъжъ да заплашва, че ще възвѣрие на завареника си правата; той бѣше далечъ отъ нейната неправда и отъ нейния капризъ, и съ него тя бѣше изгубила главното си и даже едничкото си оръдие за защита срѣщу непокорния си синъ, който вече търсѣше да се отврве отъ нея.

По-добре за нея, ако бѣше се задоволила съ приемането на горчивата истина и бѣше напуснala веднъжъ за винаги амбицията, която ѝ бѣше излѣзла тѣй скѣпа. Но кой може да се чуди, че тя се подбуди да търси отмѣщение отъ жестоката непризнательност на единъ синъ, заради когото бѣше рискувала всичко? Да привърже на себе си партия, доволно силна да защити правата ѝ, видѣ ѝ се едничкото срѣдство за избавление отъ влиянието, що си бѣше сама причинила; но, както и по-напредъ, страстита я тласна отвѣдъ границите на благоразумието, и ком-

плотътъ ѝ се узна отъ Нерона, който веднага ѝ мѣрки да го осути. Отнета ѝ била императорската гвардия опрѣдѣлена да я пази, и ѝ опрѣдѣли други апартаменти за живѣяне, тѣй че да не може вече да участвува въ отдаванието на императора почести. Нито се оказа това намаление на нейната популярност изключение на закона, що управлява всички изявления на народната общъ; щомъ видѣли, че ослабнalo влиянието ѝ връхъ сина ѝ, и множеството ласкатели, които забикаляли прѣстола, напуснали Агрипина, която остана само съ нѣколцина отъ приятелките, които до тогазъ жарко търсиха нейното благоволение. И дори и отъ тѣзи малцината, едната насъкоро излѣзе прѣдателка, и повика свидѣтели да обвинятъ Агрипина въ революционни крошки, и то тѣй успѣшино, щото ако да не бѣха се намѣсили Сенека и Буръ, назначенитѣ прѣзъ малолѣтството му учители на императора, тя щъше да бѫде осъдена на смърть. Въ този случай ѝ много помогна нейната неустрешимост, защото тя води своята защита съ такъвъ блѣскаво и убѣдително краснорѣчие, щото не само се установи нейната невиновност, но и нейните обвинители се принудиха да мълкнатъ и да прѣтърпятъ наказанието си. И дѣйствително малко рѣчи ни е запазила историята по-поразителни отъ рѣчта на Агрипина, всъко прѣдложение на която като огненъ бичъ, като че убива едно по едно всичкитѣ лъжливи противъ нея обвинения. Нито се задоволи тя съ тази защита на своята невиновност; тя поискава да види сина си, не да се защищава, като да бѣше възможно да се съмнѣва той за нейната честност, но да иска отмѣщение противъ враговете си. Тя възтържествува, но въпрѣки знаменателната ѝ победа, едва ли можеше тя да не познае, че опасността е била просто отложена; че тя ходяше по край сѫщата пропасть, въ която собствената ѝ рѣка бѣше хвърлила толкои невинни съперници.

По-хитра неприятелка отколкото коя да е друга, що ѝ се бѣше изпрѣвала, ковѣше вече козни за нейното окончателно съсипване. Това бѣше Попея Сабина, която бѣше напуснala мѫжа си за благоволението на императора, и сега се стараяше да издѣйствува развеждането на Октавия, сестра на Британика, за която се бѣше оженилъ Неронъ. Нероновата непризнательност бѣше

накарала майка му да земе страната на Октавия, която, помняйки бруталното убийство на брата си, тръбва да е чувствувала нуждата да има поддържката на свекърва си, особено като бъха и двътъ изтласкани отъ истинското място, що тръбваше да занимаватъ въ уважението на Нерона, отъ тази умразна жена, чието влияние прокъбяваше зло за тяхъ. Но тази общностъ въ интересите ги направи наравно ненавистни на Попея, която съобразно потърси най-здравия способъ за да събори и двътъ противници изведенъжъ. Не ѝ бъше трудно да рѣши коя отъ двѣ бъше по-страшна, и като знаеше добрѣ, че до когато оставаше Агрипина да упражнява каквото влияние имаше надъ сипаси, персективата за развода на Октавия ще биде майдалечна, тя отправи всичкото си женско лукавство противъ ненавистната майка. Нероновото беспокойство отъ въздържателната сила, що още упражняваше Агрипина надъ него не бъше тайна за Попея; нито и расъщето му желание съвсемъ да се отърве отъ нея; и тя съумѣ да се възползува отъ страха, що го още мъчеше — страхътъ, да не би въ нѣкой страстенъ моментъ да отиде Агрипина на сената, и тамъ да обади всичкитъ безчестни дѣла свързани съ възшествието му на прѣстола, както вече бъше заплашила да стори. На този таенъ страхъ бияше лукавата жена. Тя го упрѣкваше за неговата страхливостъ въ това, дѣто той оставяше надмѣнната му майка да му пречи въ неговата свобода, като твърдѣше, че приятелството на Агрипина къмъ Октавия се длъжѣше съвършено на факта, че Октавия мразяше мѫжа си. Това изкусно нападение се усилваше отъ едно заплашване, да се върне при мѫжа си, отъ когото се приструваше да вѣрва, че била насилено отнета, отколкото да остане за да гледа срамното зрѣлище — да се води единъ императоръ като дѣте отъ майка си.

Въззвѣтъ на чрѣзмѣрното тщеславие на единъ човѣкъ, въ когото тщеславието надминуваше дори и жестокостта, се оказа успѣшенъ. Да се отърве за всегда отъ тази опасна съучастница, чието прѣдателство можеше на всѣка минута да докара неговото съсипване, стапа сега владѣющата цѣль на Нероновия животъ. Извѣршването му, обаче, прѣставяше мѫчинотии отъ необикновено естество. Една жена, чието минало

поприще я бѣше направило експертка въ прѣстѣпления, не можеше тъй лесно да се измами; а прѣстѣпността на дѣлото изискваше необикновени прѣдосторожения за да не се узнае отъ простолюдието.

Въ своето затруднение императорътъ повика на помощъ единъ човѣкъ, който въ юношеството си билъ неговъ учителъ, но между когото и Агрипина имало взаимна ненавистъ, която отъ негова страна поне не бѣше прѣминала. Този склоненъ съюзникъ прѣложи да разрѣши затруднението на императора по единъ съвсѣмъ чуденъ способъ. Той намислилъ да построи единъ корабъ, една частъ отъ който да може да се разглоби, когато е на отворено море и да може да потъне въ водата. Защо да не се покани Агрипина да направи морска разходка съ този корабъ?

Това изкусно внущение се прие на радо сърдце отъ императора, който не се забави да го тури въ дѣйствие.

(Слѣдва)

ДУХОВНО-РЕЛИГИОЗНА КНИЖНИНА.

(Продължение).

Тренчъ, архиеписк. Дублински. *Толкованіе притчей, Господа нашего Иисуса Христа. Чудеса Господа нашего Иисуса Христа; объясненія, примѣчанія.*

Този почтенъ пастиръ оставилъ много духовно-литературни трудове, за които изобщо може да се каже, че тѣ сѫ служили за до-стигане една и сѫща цѣль: да бѫдатъ помагало за всѣкой черковенъ пастиръ въ испълнение на високото му призване. — Всѣка притча се обяснява всестранно, безъ тенденциозностъ. Автора се придѣржа о този методъ: притчата се взема изобщо, и се обяснява частъ по частъ, при това се привеждатъ тълкуванията на най-добрътълкуватели, най-послѣ, въ края се прави общъ изводъ. Сѫщото се сѫблюдава и въ другата му книга.

— Тази послѣдната се почнува съ единъ прѣкрасенъ трактатъ върху чудесата вѣтхозавѣти и новозавѣти и отговоръ на критицитетъ, които разноврѣменно сѫ се стараяли да оборятъ чудесния елементъ въ Св. Писания.

Мартенсенъ, Г. епископъ Зеландски. *Христіанско ученіе о нравственности. Достоуважаемия авторъ е особено прочутъ по своето съчинение „Христианска Догматика“*

прѣведена на по-главнитѣ язици, обаче на руски, по конфесионални съображенія не-преведена.—Главното достоинство и на двѣтѣ съчинения се заключава въ голѣмата дѣлбочина и ясность на богословската мисъль, съединена съ удивително майсторската форма на изложение, отъ което цѣлата система е твърдѣ увлѣкателна за всѣкой умъ, който търси въ Богословието нѣщо повече отъ едно механическо натъкмяване на текстове отъ Св. Писание. Ето защо тѣзи книги заематъ твърдѣ почтенно място у всѣкой интелигентенъ читателъ, търсящъ истината не само въ модернитѣ писания на разни гламави „ученія“ достойни сипове на своята епоха, и съ това се обяснява тѣхното силно влияние въ свѣтски образованото общество. — Горѣпосоченото съчинение на Мартенсена особено се отличава съ дѣлбоко психологическо проникване въ най-тайното на човѣческото сърдце.—Нѣкои части въ него много хубаво сѫ изложени, особено онази часть, гдѣто се трактува за грѣхъ и неговитѣ разклонявания, и за живота въ Христа. На всѣкадѣ автора дава практическо разрешение на най-живитѣ въпроси.

Ружимонтъ, Ф. Краткое объяснение 12-ий послѣднихъ пророческихъ книгъ Ветхаго Завѣта.—Книгата се прѣдшествува съ единъ твърдѣ интересенъ и назидателенъ за всѣкой христианинъ „общій изглѣядъ на періодъ пророковъ,“ — отъ Самуила до Малахия, кратко но твърдѣ вѣрно и на основание данни отъ послѣднитѣ археологически разкопки изложенъ исторически разказъ въ свѣрзка съ историята на Израилевия народъ. Слѣдъ това слѣдва изяснителното изложение на така нарѣченитѣ малки пророци, — изложение живо, проникнато отъ благочестивъ духъ и неподправено благоговение прѣдъ думитѣ на богоизбраниетѣ пророци. — При съставянето книгата, автора се е ползвувалъ отъ творенията на най-прочутитѣ коментатори каквито сѫ: Сацдеръ, Олсхаусенъ, Прийерверкъ, Хенгстенбергъ, Розенмюлеръ, Хенри, Лиско, Евалдъ, Мауреръ и Хофманъ. Изобщо книгата е назидателна, интересна, полезна и може да послужи като добро помагало за всѣкой проповѣдникъ.

Е. Навилъ. Вѣчная жизнь. Зло. Христосъ. Тѣзи три книги съдѣржатъ рѣдъ публични четения върху въпроси, които всѣкога живо сѫ интересували обществата и сега ги ин-

тересуватъ. Особено е интересна послѣдната книга, съдѣржаща седемъ лекции върху прѣдмети: Христосъ учителъ, — утѣшителъ, изкупителъ, законодателъ, Господъ.

Почти отъ сѫщия характеръ е другата книга списана отъ Франкъ Куленъ (Coulon) подъ насловъ „Синъ Человѣчески.“ Автора разглежда въ своитѣ бесѣди личността на сина человѣческаго въ петъ точки: Иисусъ Назорей, святий и праведникъ, „человѣкъ на скърби,“ възкръсналъ и царь.—Задачата, да се отдѣли и разгледа человѣческата част на Богочеловѣка, и да се иешакърни другата, — Божественната, — е твърдѣ мѫчна работа. И автора на всѣкадѣ съ честь е мицалъ, безъ да се вдава на обикновената въ тѣзи случаи еретическа едностранчивостъ.—Стилътъ на книгата е чистъ, увлѣкателенъ, живъ, духовенъ.

Оберленъ; Пророкъ Даниилъ и Апокалипсисъ Св. Иоанна. Това съчинение не е послѣдователно обяснение на книгите на Пророкъ Даниила и Апокалипсиса, и по скоро би могло да се каже учение за послѣднитѣ врѣмена на черквата и свѣта, основано на помѣннатитѣ книги. Книгата на Оберленъ се отличава отъ много други книги съдѣржащи коментарии на словото Божие и по своятѣ цѣли. На първъ планъ тута е правоучението, научнитѣ цѣли сѫ на втори планъ. Пророчеството на послѣднитѣ врѣмена съставлява най-важната част на Божественнитѣ откровения и най-близо се касае до живота на христианина, при все това, спорѣдъ автора, то се забравя и въ христианския животъ, и въ христианската наука. И това, разбира се, е голѣма загуба, както за живота, така и за науката. Да се измѣни това печално положение, да се внесе животъ въ христианското съзнание чрезъ обяснение на най-важнитѣ части на откровението, като имъ се даде подобающе място въ това съзнание, тази е главната цѣль и желание на автора при съставяне на книгата.

Емѣ Плюшъ; Св. Иванъ Златоустъ и нрави его врѣмени. Това съчинение е удостоено съ премия отъ Френската Академия. Въ тази книга се разглежда врѣмето на острия кризисъ, който бѣше настѫпилъ както въ обществото така и въ черквата, — борбата на умиращето язичество съ чиститѣ источници на христианството. IV-я вѣкъ въ това отношение прѣставлява най-интересния мо-

ментъ: страшната бъркотия във върванията и неустойчивостта във нравствените принципи, крайната разпуснатост и най-благородните побриви към най-високия идеал, индиферентността или суевърието на едните, пламената и просветена въра на другите, — така може да се охарактеризира този моментъ, и като такъвът, той представлява дълбокъ интересъ на всѣкого, който се интересува отъ историята, психологията и морала. — Срѣдъ тази обстановка пай-рельефно се изправя гигантската личност, „постѣдния пророкъ“ на православието, личността наистина свѣтла и света верѣдъ дребниавата згавъ на разни политика настъвующи носители на черното расо, съ която прикриваха много гнжситии въ своя животъ. — Отъ тази книга се вижда, че даже въ онова време, така нарѣчената православна черква, вече бѣше умрѣла. Изобщо книгата представлява твърдъ интересно историческо излѣдване, назидателно за прочитане отъ всѣки просвѣтенъ христианинъ.

Евг. Берсие; Бесѣди. Името на Берсиѣ говори само за себе си. Неговите многочислени проповѣди сѫ прѣведени на английски, немски, дански и шведски езици. Съ богатото си съдѣржание и майсторското си изложение тѣзи проповѣди произвеждатъ на читателя силно и дълбоко впечатление. Тѣ проникнуватъ въ сърдцето и неволно залядаватъ всичкото настроение на читателя. Въ тѣхъ, автора се докоснува повечето до нравствени, отколкото до догматически въпроси. — При това той всѣкога се старае да бѣде на най-трайната почва на Евангелското учение, общо за всички христиански вѣроисповѣданія. — Обширниятъ умъ на Берсиѣ, вникващъ дълбоко въ вълнующите съврѣменното человѣчество въпроси на знанието и вѣрата, нищо не пропушта, за да защити Христианството отъ нападенията на тайните му и явни врагове. Може да се каже, че всичките Бесѣди на Берсиѣ сѫ една блѣскава и високо-научна аналогия на истинно христиански идеали. Отъ всичките му бесѣди на руски сѫ излѣзали вече четири тома.

Роу; Очевиднія истины христианства въ ихъ отношеніи съ съврѣменной мысли.

Книгата на почитаемия професоръ отъ Оксфордския университетъ представлява редъ лекции въ курса, и то не всички, но извлечението отъ тѣхъ, представляюще интересъ

за образованія читателъ. Автора взема за центръ на своите доказателства Въскресеніето Христово и около този центръ групира всичките си доказателства отъ историита, и отъ изводите на умозрѣнието. — Между другите части на книгата, вътъ чея е помѣстенъ единъ блѣскавъ трактатъ върху чудото въобще. — Комбинацията на необорими доказателства, живъ и убѣдителенъ стилъ на книгата, и въобще богатия материалъ на доказателствата отъ умозрѣленъ характеръ, прави книгата твърдъ интересна.

Дж. С. Робертсонъ; Исторія христіанской церкви отъ апостольского вѣка до нашихъ дней, томъ I и II. Това съчинение се ползва съ заслуженъ авторитетъ въ английската черковно-историческа литература и е своего рода класическо произведение въ тази областъ на знанието. Главните му достоинства сѫ: документалната грижливостъ на изслѣдваніе, спокойното и естествено изложение на фактите отъ черковната история и забѣлѣжителното черковно-историческо безпристрастие. Струва ми се, че само горните достоинства на книгата дадоха възможностъ да бѣде тя прѣведена на руски въпрѣки бруталните цензури условия тамъ. — За жалостъ обаче, втория томъ на книгата е измѣненъ отъ прѣводача, — гдѣто той произволно вмѣжна материалъ отъ други източници: историята на Робертсона е доведена до реформацията. Прѣводата въ прѣвода на втория томъ се ползва само отъ части; вмѣсто това той вмѣта материалъ отъ „Очеркъ исторіи христіанской черкви“ Герцогъ, отъ католическия историкъ Алцогъ и отъ разни други автори; така щото втория томъ представлява разноцвѣтна мозаика доста удачна, обаче тенденциозна.

Нѣброяните до сега съчинения съставляватъ една частъ отъ прѣводната духовно-религиозна литература въ Русия. Ние ще продължаваме да държимъ читателя въ течението ѝ и по-нататъкъ; въ следующия обаче, очеркъ ще го запознаемъ съ руската оригинална духовна религиозна литература.

A. П. С.
(Слѣдва).

„Най-главното е мѫдростъ; придобивай мѫдростъ, и при всичкото си придобиване, придобивай разумъ.“ Притчи 7; 5.

Мѣсто и за чуждите мнѣния. По нѣкогашъ, трѣбва да държимъ въ главитѣ си особно мѣсто за мнѣнията на неприятелите си. Туй е тѣй необходимо, както е гостната стая необходима въ единъ домъ. Домъ, който никога не се посѣщава отъ страници, — който никога не е посрѣщалъ и изпращалъ гости, такъвъ домъ всѣкога бива тѣсновзгледенъ и себелюбивъ. Главата, която не е готова да държи и почита чуждите мнѣния, тя скоро ще се лиши и отъ своите си. *Л. А. М.*

Вѣрните Строители.*)

„А това, което се пише отъ строителите е, всѣкой да се намѣри вѣренъ.“ 1 Кор. 4; 2.

Къринтската черква още въ апостолските времена била малко разноскъсана: едни били Павлови привърженици, други Аполосови, трети Кицови, а пъкъ още други е имало, които не сѫ отдавали никаква важност на тѣзи духовни учители и наставници. Несъмнѣнно това е дало поводъ на Апостола Павла да нарече себе си и другарите си строители на Божините тайни. Това сѫ проповѣдниците на Евангелието. Тѣ сѫ всички служители Христови и строители на Божините тайни. „А това, което се пише отъ строителите е всѣкой да се намѣри вѣренъ.“

I. Службата на която ний, като проповѣдници, сме призвани — „строители на Божините тайни.“

Проповѣдническата или пастирска длѣжност е една отъ най-важните. Толкова много заключава въ себе си този важенъ чинъ, щото даже и богохвънените писатели на Словото Божие не сѫ могли да намѣрятъ една дума, която да изрази отговорностите свързани съ него. Затова тѣ употребяватъ нѣколко различни изражения, когато говорятъ за духовните пастири и учители. Наричатъ ги, за примѣръ: „Людие Божии“, „Работници“, „Риболовци“, „Стражи“, а въ текста „Строители.“ Още по-точно щѣщеше да е, ако, вмѣсто „строители“, бѣ казано въ нашия прѣводъ „настойници“ или „довѣреници.“ Ний не сме собственици. Това, съ което работимъ, е Божие. Затова сме длѣжни да го употребяваме съгласно Неговата воля. Ний сме отъ Бога призвани да проповѣдваме, за това и нѣщо не трѣбва да е въ състояние да ни отклони отъ тази работа. Ний трѣбва да

чувствуваме както Апостола Павла и да можемъ както него да кажемъ: „Нужда ми надлѣжи и тежко ми, ако не благовѣствуваамъ.“ Отъ такива пастири и проповѣдници отечеството ни се нуждае и само, които така чувствуватъ, ще отговорятъ на високото звание „строители“ или както е въ Французската Библия, „раздавачи на Божините тайни.“

II. Като строители Божии какво ни е повѣрено?

Очевидно намъ е повѣрено нѣщо повече отколкото на обикновения христианинъ. Като христиани намъ е допуснато да се зачислимъ въ Христовата армия, по като пастири и проповѣдници ний сме офицерите въ тази армия. Съ това ни е направена голѣма честь, но сѫщеврѣменно и голѣма отговорност е възложена върху насъ. Учимъ се отъ Словото Божие, че има различия на дарби и съответствующа на това различие въ дарбите ще има и една разлика въ работата ни. Но има нѣкои нѣща, които сѫ еднакво повѣрени на всички пастири и проповѣдници, и за които всички еднакво ще отговаряме.

Имаме на първо мѣсто **Славното Евангелие.** На всѣкого отъ насъ е казано: „Ти иди та проповѣдвай царството Божие.“ Отъ насъ се изисква да се прѣдадемъ на Словото Божие и молитва. Сторили ли сме това? Отъ насъ се изисква всѣкога и всѣкаждѣ да проповѣдваме Евангелието. Правимъ ли това? Колкото и да се усъвѣршенствуваме въ други нѣща, това ако не правимъ, никакъ не отговаряме на званието си.

Нека проповѣдваме Евангелието *усърдно.* Спасени самѣтѣ ний, главната целъ на проповѣдането ни нека бѫде, спасението и на други. Проповѣдите ни нека бѫдатъ нѣщо повече отъ изпълнението на една длѣжност, която черквата ни налага. Нека говоримъ като умирающъ на умираещи.

При това да проповѣдваме съ *нѣжност.* Слушателите нека чувствуватъ, че ний сме изпомежду тѣхъ, че разбираме добре състоянието имъ, че съчувствувааме съ тѣхъ въ борбата имъ и че най-голѣмото си наслаждение намираме въ насиърдчаването и помагането имъ. Иисусъ Христовите проповѣди бѣха проникнати отъ съчувствие; великиятъ Апостолъ Павелъ съ сълзи обливаше своите послания и съ плачъ говорѣше на грѣшици.

Нека се прѣдадемъ всѣцѣло на проповѣдането.

*) Извлечение изъ словото държало на Лѣтното Училище въ гр. Ловечъ отъ г-нъ М. Н. Поповъ, Пастиръ на Евангелската Черква въ София.

Евангелето. Ний сме призвани не да блъснемъ като писатели, научни авторитети, политики, държавни маже, търговци или какво да е друго, но да проповѣдваме. Ако апостолът го считаше за недостолѣпно да остави словото и да служи на трапезитѣ, така сѫщо недостолѣпно е и за насъ да замемаряваме проповѣдането на Словото и да се прѣдаваме на занятия, които сѫ повече по вкуса ни, или съ които по-скоро ще се популяризирате и ще си направимъ по-добро положение.

Втората част отъ повѣреното намъ като строители Божии е **черквата** въ най-широкия смисъл на думата — хората, които я съставляватъ, и то не само членовете, но всички, които по единъ или по другъ начинъ сѫ свързани съ нея. Тѣхните духовни интереси сѫ повѣрени намъ. Както върниятъ баща живѣе за дѣцата си да ги нахрани, облече и възпита, така и отъ насъ Пастирите и Проповѣдници се изисква да нахранимъ съ хлѣба на живота, да облечемъ съ одеждата на правдата и да възпитаме за царството небесно паствата, надъ които Богъ ни е поставилъ.

Проповѣдъта е важна част отъ богослужението въ Евангелската Черква. Затова тя изисква голѣма част отъ вниманието ни. Прѣдъ проповѣдника има градина пълна съ разнообразни цветя. Отъ него се изисква всяка седмица внимателно да избира отъ тѣзи цветя такива, които ще образуватъ една китка, която ще издава благоуханата миризма на христианските добродѣтели. Това не става безъ трудъ. Никога да не излизаме на амвона безъ нуждното приготовление, ако искаме да не ставаме отегчителни, да привличаме, а не да пропаждаме слушателите и да видимъ обръщането на безсмъртни души.

Друга длѣжностъ, отъ вѣрностъ въ изпълнението на която много зависи нашата сполука, е *пастирското посѣщение*. Отъ амвона ний хвърляме съмето, но ако това сѫме го не послѣдимъ съ личното си посѣщение въ дома, на дюкяна, въ работилницата или въ канцеларията, то може да бѫде заглушено отъ бурени, които не ще му позволятъ да даде желаемия плодъ, даже и когато то успѣе да хване коренъ.

Посѣщавали ли сме редовно паствата си да изучваме нуждите имъ, да цѣримъ болките имъ, да ги слѣдимъ съ съвѣтъ си и

да ги вкарваме въ кошарата, когато сѫ били наклонни да се отстраиватъ отъ нея? Полагали ли сме пуждната грижа за агънцата въ стадото? Много пъти единъ нашъ съвѣтъ или едно изобличение отъ насъ може да даде тонъ на цѣлия бѫдьщи животъ на дѣтето и да рѣши да ли то ще бѫде войнъ Христовъ или служителъ на Сатана. Били ли сме върни въ грижата си за бѣдните. Много отъ тѣхъ сѫ богати съ вѣра. Тѣ сѫ представители Христови на земята. Каквото сториме за тѣхъ е сторено за Христа. Нека се обхождаме съ тѣхъ така, щото всѣкой отъ тѣхъ да чувствува, че за насъ нѣма богати и сиромаси, че ний единакво цѣнимъ и се грижимъ за душите на едините, както и на другите. А пай-вече изискватъ нашето внимание тѣзи, надъ чиито глави се вие облакътъ на скърбъта. Били ли сме ний първите имъ посѣтители съ Галаадската балсама?

Отъ насъ пастирите и проповѣдници, като строители Божии, се очаква живо да се интересуваме и дѣятелно участие да зиждаме въ всички благодѣтелни организации, въ всички преднаучния за материалното, морално и духовно подобреине на обществото.

III. Какво се очаква отъ насъ въ тѣзи многоразлични задължения?

„А това, което се ище отъ строителите е всѣкой да се намѣри вѣренъ.“

Богъ не е жестокъ господаръ. Той не очаква отъ насъ неизвѣзможното. Но той очаква отъ насъ вѣрио да извѣршимъ това, което можемъ. Земедѣлецътъ е длѣженъ да изоре и посѣе. За това той е отговоренъ, но никакъ не и за плода. Така е и съ пастиря на черквата. Отъ него се изисква вѣрностъ въ извѣршването на това, което отъ него зависи. За да отговоримъ на това изискване ний трѣбва да не щадимъ нищо, съ което можемъ да се приспособимъ за великата си работа. Тя е толкова важна и деликатна, щото за извѣршването ѝ сѫ нужни съвѣршени инструменти. Прочее, за да се намѣримъ вѣрни, отъ насъ се изисква да *внимаваме на себе си*.

Да внимаваме за тѣлото. Здравието е необходимо за сполучливото извѣршване на работата ни. До голѣма степенъ здравието е подъ нашъ контролъ. Редовниятъ животъ, по-простата храна, чистиятъ въздухъ и физическото упражнение сѫ директъ на доброто здравие. Разкошната храна възбуджа

плътските страсти, а тези последните воюватъ противъ душата. Ако проповѣдваме на другите да съблюдаватъ Божията постановления, нека потвърдимъ проповѣдите си и съ примѣра си, като самите ний съблюдаваме законите написани въ книгата на природата.

Да внимаваме за умственото си развитие. Ний сме учители, и, ако самите ний умствено затъпваме, какъ ще учимъ други? Единъ гърълъ, отъ който постоянно изтича по малко вода, а нова не се влива, става все по-нечистъ и най-послѣ съвсемъ прѣсъхнува. Нека постоянно черпимъ отъ богатия складъ, който имаме на разположение — Библията.

Да внимаваме за душитѣ си. Въ духовната ни сила се крие тайцата на сполучливото извършване на работата ни. Сатана знае това, и за туй той насочва противъ насъ най-отровните си стрѣли. Затова трѣбва внимаги да сме будни. Въ самото естество на работата ни се криятъ голѣми опасности за насъ. Така, за примѣръ, ний сме изложени на опасността да ставаме *формалисти* въ четенето на Словото Божие, въ общата и тайна молитва, въ самото проповѣдане и говорене съ грѣшници. Друга опасностъ, на която сме изложени, е *лѣността*. Като нѣма падъ насъ единъ, който да ни казва кога да почнемъ и кога да спрѣмъ, много лесно е да навикнемъ да задоволяваме съвѣстите си съ половицата отъ това, което можемъ да извършимъ. Прѣдъ Бога лѣността е грѣхъ. Неприпечелившиятъ слуга бива изхвърленъ въ външната тѣмнина. Изложени сме още на опасността да се *взгордимъ*. Естеството на работата ни е такова, щото ни позволява да се ползваме съ доста влияние прѣдъ обществото, но ползвайки се съ това влияние, ний не трѣбва да се възгордѣваме и да искаеме да господаруваме надъ Божието домочадие, а да помнимъ винаги, че служителътъ Божий трѣбва да се отличава по кротостъ, търпѣние и смирение.

За да избѣгнемъ тези и много други опасности, на които сме изложени, отъ насъ се изисква да изживяваме *много време въ тайната стаичка*. „*Бдѣте и молѣте се,*“ казва спасителътъ. Прѣкъснемъ ли съобщението съ Бога въ тайната стаичка, ний се отлъчваме отъ източника на силата и ставаме жертва на спомѣнатите неприятели. Трѣбва много да внимаваме и на *характера си*.

„Добро име е по-прѣпочитаемо нежели го-лѣмо богатство,“ а отъ всѣкой епископъ се изиска да бѫде непороченъ и цѣломѫдренъ. Каквito и да сѫ другите му дарби, живота му трѣбва да е правъ. Съ живота си той трѣбва да потвърди ученията на своя Спасителъ. Нека внимаваме, щото да бѫдемъ живи послания знаеми и прочитаеми отъ всичките човѣци.

„Да се намѣримъ върни.“ Това е нѣщото, което се очаква отъ насъ. Свѣтътъ очаква това. Черквата, чито служители сме, има право да го очаква. А най-вече Богъ очаква това отъ насъ. Когато застанемъ прѣдъ Него да дадемъ отчетъ за нашето строителство, вердиктътъ, който ще се произнесе надъ насъ, ще бѫде: „*вѣренъ*“ или *невѣренъ*“ на всѣкого, който се ненамѣри въренъ, ще се каже: „*макни се отъ мене*“ и ще се заповѣда на слугите Божии да го хвърлятъ въ външната тѣмнина, дѣто ще бѫде плаче и скрѣдане съ зѣби. А на всѣкoi, който се намѣри въренъ, ще се каже: „*Ела, рабе добрий и върний, влѣзъ въ радостъта на Господаря си.*“

Хубостъ въ несъвѣршенството ни.*)

Мнозина се беспокоятъ отъ погрѣши-
ките и несполуки-
тъ въ развитъ си прѣ-
приятия. Несъвѣршенството ни обезсърдчава.
Пораженията ни въ живота често пѣти уби-
ватъ духа ни и ни отчайватъ. Но туй не
е правилниятъ начинъ за живѣяне. Ако по-
гледнемъ отъ правото място на живота, ще
забѣлѣжимъ, че опитностите, които ни се
виждаха толкоъ обезсърдчителни, сѫ съдѣр-
жали сѫществени елементи отъ надежда и
насърдчение.

Има една особена хубостъ въ несъвѣр-
шенството. Може би да не сме и мислили за
това, но, несъвѣршенството въ единъ добръ
животъ, много пѣти е съвѣршенство въ не-
съвѣршеното състояние, въ което сме се
намирали. То (несъвѣршенството), е стж-
ката къмъ напрѣдъка, и фазата на истин-
ското ни развитие. То е недосъвѣршената
картина на живописеца; но тя си има своята
красота на мястото си и врѣмето си.

Цвѣтътъ е красивъ, макаръ че сравненъ
съ узрѣлия сладъкъ плодъ, да изглежда
твърдъ несъвѣршепъ. Младото фиданче по
вида си се види доста красиво, привлича-

нашето внимание, при все, че то е начало на едно великанско дърво, което има да се развива лека полека отъ него. Дѣтето не е съвършенъ мѫжъ. И колко слабо е, наистина, малкото отроче! Що виждаме въ него? Сили недоразвити — умъ не до тамъ събуденъ, при това безъ знание и мѫдростъ; безъ сила и възможностъ за да извърши нѣщо полезно или благородно. Просто, въ туй малко дѣте, не виждаме друго нищо, освѣнъ единъ не-съвършенъ мѫжъ. Но кой би дѣрзналъ да обвинява това малко отроче за недоразвитостта му? Има хубостъ въ самото му не-съвършенство.

Ний сме всички дѣца, било млади или по-прѣминала възрастъ. Животътъ, който живѣемъ не е до тамъ развитъ — слѣдователно, не е и съвършенъ. При все това, пакъ има една дѣйствителна нравствена хубостъ въ туй ни несъвършенство. То е естествениетъ необходимъ процесъ на съвършеното. Работата, запримѣръ, на единъ ученикъ въ училището, може да бѫде пълна съ погрѣшки, и пакъ да е хубава, пълна съ настърдение и надежда, защото въ нея се съглежда вѣрностъ, старание и цѣненъ успѣхъ. Учителътъ по красописание захваля на учениците си, като имъ прѣглежда страницата, въ която сѫ писали. Казва имъ, (може би само на нѣкои отъ тѣхъ), че сѫ извършили работата си отлично. Но ако погледнете вий въ работата имъ, ще намѣрите много погрѣшки, писаното много на гъсто и неправилно, букви груби, и чудите се тогава, защо учителътъ тѣй удобрително говори за работата на учениците си. Да, но той вижда една дѣйствителна хубостъ въ нея, защото като сравни завчерашната страница, днешната показва, че има успѣхъ.

Сѫщото е истинно и въ всичката линия на учението ни. Дѣтето е пристїпило, може би, само три стжлки на денъ, но майката се възхищава отъ този напрѣдъкъ на бебенцето си. Радва се, защото е видѣла първите стжлки на рожбата си. Малкото момиченце, което е сѣднало да свири на органа или пианото, свиренето ѝ може да бѫде съ погрѣшки, много несъвършено, но пакъ, домашните ѝ съ голѣмъ възторгъ захвалятъ, че и толкозъ може да свири. Като музика, то се знае, работата ѝ е пълна съ погрѣшки. Но, ако по-старата ѝ сестра, слѣдъ десетъ годишна практика по музиката се укаже, че

не може да свири по-добре отъ малкото си сестриче, тукъ вече, въ такъво едно несъвършенство, не можемъ каза, че има хубостъ. Тукъ домашните сѫ въ правото си да покажатъ своето си неудобрение и обезсърдечие. Несъвършеното свирене наистина, бѣ красно и привлекателно, но то идеше отъ едно малко момиченце, което, едвамъ що бѣ зело да се упражнява по музиката, но и въ това забѣлѣжихме знакове на прилѣжно учение и старание.

Ето ни още единъ примѣръ. Погледнѣте на майката, която наблюдава момчето си какъ рисува. Опитите му по рисуванието може да сѫ много несъвършени, но, за зоркото око и усърдното майчино сърдце, рисунките сѫ прѣкрасни. Тѣзи рисунки прѣдсказватъ какво ще бѫде бѫдѫщетс на дѣтето, и майката като се спира, цѣлува сладко спна си и похвалява работата му. Ако земемъ да сравнимъ тѣзи рисунки, съ образцовитѣ артистически произведения на цѣкой прочутъ живописецъ, тѣ ще останатъ съвършено груби. Но пакъ тѣ бѣха прѣкрасни, пълни съ хубостъ, но на врѣмето когато дѣтето зѣ, за прѣвъ ижъ да рисува.

Сѫщото е истинно и въ всичките ни вѣрни усилия за какъ да живѣемъ въ този свѣтъ. Слѣдването ни слѣдъ Иисуса може да е не-съвършено, като се съглеждаме почти въ всѣка стжлка въ живота, и осъществяваме въ твърдъ малъкъ размѣръ качествата на идеалното християнско служение; но ако сме извършили най-доброто, до колкото сме разбирали, и споредъ силите си, и ако продължаваме въ старанията си да вършимъ това, което е любезно и доброхвално, макаръ и несъвършено, пакъ, извършеното отъ насъ дѣло ще бѫде прѣкрасно прѣдъ очите Господни, и прието отъ Бога.

Ние, въобщѣ, мислимъ, че пораженията въ живота ни сѫ безчестие и позоръ за настъ. По нѣкога може и да е тѣй; но не всѣкога. Позоръ е, когато сме били обезсърдечени и не извършихме работата, която бѣхме длѣжни да извършимъ. Трѣбва да се учимъ да бѫдемъ и прѣодолявани. Когато храбро се боришъ, и си извършилъ най-доброто, що си могълъ, и слѣдъ всичко това, паднешъ разбитъ въ борбата си, нѣма никакъвъ позоръ или безчестие въ това падане. Въ борбата си съ мъжното положение и съпротивителни обстоятелства, възможно е да паднешъ, но

други пътъ може и да побъдишъ. Има нѣкои, които сѫ все сполучливи въ борбата си съ свѣта, но то е, защото сѫ жертвували истицата и правото. Това е сега позоръ, прѣдъ който и самото небе скърби. Но, когато единъ човѣкъ пада въ борбата съ обстоятелствата си и пакъ излиза мѫжественъ и неопетненъ, такъвъ въ сѫщностъ е побѣдитель, и побѣдата му причинява радостъ въ Христовото сърдце. Колкото за прѣдъ Бога, такъвъ едане е славна сполука и нѣма никакво безчестие въ това.

Падането въ живота ни е училището, въ което мнозина има да се научимъ по нѣщо. Въ каквато и да било работа, човѣкътъ се учатъ, слѣдъ като сѫ направили нѣколко пъти погрѣшки. Търговецътъ не е започналъ прѣдприятието си изведнѣжъ съ сполука. Той е прѣтърпѣвалъ често пѣти и загуба, и многогодишната му опитностъ въ печалби и загуби направила го е да е тѣй сполучливъ. Въ изучването си какъ да живѣемъ по-добре, не ще рече да не направимъ никакви погрѣшки, но да ги не повтаряме. Ако нѣкой е извѣршилъ пай-добрѣ дѣлъжността си, и въ това е прѣтърпѣлъ поражение, то съ това си падане ако е извѣкълъ потрѣбния урокъ, той не трѣбва да се срамува, но да се радва, защото е направилъ една стѫпка напрѣдъ къмъ съвършенъжivotъ. Падане, което ни е направило по-мѫдри и по-добри въ живота ни, такъвъ падане е било голѣмо благословение за насъ. Ние дѣлжимъ много повече на пораженията въ живота си отколкото на гордите си сполуки. Посрѣдствомъ първите ние се усмиряваме въ ветхите си естества, очистваме мотивите и чувствата си, и отиваме и стоимъ по близо до Бога.

Мога да ви изпълня безбройно число страници съ имената на ония, които макаръ че сѫ падали въ борбата на живота, пакъ влиянието имъ е било благотворно за човѣчеството. Въ срѣдъ това голѣмо множество отъ имена е и името **Иисусъ Христосъ**. Историята на земния Му животъ е история отъ поражения—споредъ оцѣнката на свѣта. Да ли крѣстьтъ обезчести името Христово? Не е ли славно за Него, че Той умрѣ въ най-голѣмата тѣмнина на деня? Истина ли е, че Христовата кариера е кариера отъ поражение? Нека Христианството отговори на това. Христосъ е още военачалникътъ на едно го-

лѣмо войнство, което, и то подобно Нему, е поразено, но което въ сѫщностъ, обогатява свѣта съ себепожъртвоването си. Нека никой не казва, че, нанесенитѣ поражения на това множество сѫ срамъ и безчестие на имената имъ, пе; напротивъ, тѣ сѫ украсение на слава; въ такива несполуки има божествена хубостъ.

Нека приложа още едно пояснение върху тази истина. Свѣтътъ въобще счита скърбите и несполукитѣ като единъ видъ нещастия на човѣчеството. И четой (свѣтътъ) не би нарекълъ човѣчеството честито и блажено до дѣто сѫществуватъ изпитни и сълзи. Небесната Евангелска видѣлина, обаче, открива въ скърбите и мѫжнотинтѣ ни чудесна красота. „Блажени, които плачете сега; защото ще се разсмѣете.“ Споредъ Евангелската видѣлина, човѣкътъ безъ скърби и изпитни не е най-честитиятъ всѣкога въ свѣта. Казано е, че Богъ показва любовта Си и когато ни наказва. И въ самитѣ черни петна въ живота ни, както свѣтътъ ги нарича, има и тамъ хубостъ.

Да, има очарователна хубостъ въ несъвѣршенството ни. Нека вѣрваме, че окото Божие гледа съвсѣмъ другояче на скърбите и мѫжнотинтѣ въ живота ни. Прѣдъ човѣческото око тѣ сѫ нещастие, когато прѣдъ Бога сѫ съвсѣмъ противното, „понеже човѣкъ гледа на лице, а Господъ гледа на сърдце.“

Л. А. Мирчев.

Не печелимъ нищо съ лъжата. Богъ не може да лъже, и нито удобрява лъжата. Туй трѣбва добрѣ да се знае отъ онзи, който се изкушава да лъже съ надежда, че ще извѣрши нѣщо добро. За дявола, а не за Бога, е казано че „е лъжъ и на лъжата баща.“ Когато нѣкой, „въ врѣме на нужда“ мисли, че е най-доброто да излѣже, то такъвъ единъ нека знае, че е рѣшилъ вече да изостави Бога и неговата помощъ въ онова нуждно врѣме, и търси защитата на дявола, защото само въ дяволската служба се допушта подобна надежда. Кой би се усъмнилъ, че такъвъ единъ човѣкъ прави грѣхъ прѣдъ Бога?

Л. А. М.

„Пази езика си отъ зло и устнитѣ си отъ лъстиво говорене.“ Пс. 34; 13,

чудишъ да видишъ, колко може да стори Господъ за единъ характеръ тъй незабължителенъ и неясенъ.

Добрата и лошата страна въ човѣка.

Въ всѣки единъ човѣкъ има по една добра и лоша страна. На нѣкого виждаме само добрата му страна, и чудно ни е, защо не се почита отъ другите човѣци тъй, както и отъ насъ. Въ другого пъкъ, виждаме само лошата му страна, и чудно ни се види защо другите толкозъ го оцѣняватъ и почитатъ, а пакъ ний да не можемъ. И въ двата случаи ний сме прави и криви. И двамата иматъ си двѣтъ страни, това трѣбва добръ да помнимъ, когато сѫдимъ за другите, както и тѣ за насъ. Намаме си и ний добрата и лошата страна, и окръжающитѣ ни могатъ да сѫдятъ било за едната или другата страна. Нека земемъ този урокъ, че, когато другите безпристрастно сѫдятъ за двѣтъ ни страни, нека това ни помогне да опѫтимъ стѫпките на живота си къмъ правата посока, да спремъ погрѣшките си, за които тъй остро ни осаждатъ другите.

Л. А. М.

Нашето Послание. X

Нѣкои прѣполагатъ, че единъ грѣшникъ се покайва просто за да може да се приготви за смърть и да отиде на небето. Истината е, че той се покайва отъ грѣховете си и се обращава къмъ Бога за да може, най-първо, да се приготви да живѣе и да разпространява царството на Изкупителя на земята. Което Иисусъ каза на Своите ученици, когато имъ се яви слѣдъ възкръсението, „Както Мे проводи Отецъ и Азъ проваждамъ васъ.“ Той го казва на всѣки покаянъ грѣшникъ. Ние сме Негови прѣставители, Негови вѣстители, Негови свидѣтели.

Това е посланието на всѣка мѣстна черква. Погрѣшни взгледове за посланието на черквата се докарвали голѣмо прахосване на врѣме и енергия. Много хора мислятъ, че главната работа на черквата състои въ да се грижи тя за себе си, да държи членовете си въ благочиние и да поддържа служби, съ които тѣ да могатъ сърдечно да се наслаждаватъ. Работата на пастиря се прѣполага да състои въ посѣщаване болниятъ, утѣшаване на скърбнитъ, съвѣтване на заблуденитъ, поддържане

добъръ духъ у всичките членове, проповѣдане за тѣхно назидание, утѣшение и насырдение.

Разбира се че е негова длѣжностъ да върши всичко това; но тѣзи сѫ просто случайни пѣща. Какво бихте помислили за единъ капитанъ на една рота, ако той прѣкарваше всичкото си врѣме и иждивѣше всичката си сила въ посѣщаване болниятъ въ болницата, не допускаше да става бунтъ въ лагера, и доставяше храна и облѣкло за своите войници? Това той трѣбва да прави, но ако не правиши нищо повече, то кой щѣше да се бие? Главната му работа е да води войниците да се биятъ за своето отечество, а всичко друго е случайно. Тъй и главната работа на пастиря е да събarya твърдините на нечестието, и да придобива грѣшници за Бога, и всичко друго е второстепенно.

Разказватъ за единъ полковникъ въ Британската войска въ Индия, който, когато му заповѣдали да доведе войниците си за да потуши единъ бунтъ между туземците, отговорилъ, че много съжалѣва, дѣто не можалъ да отведе войниците да усмирятъ бунта, защото билъ много занятъ по усмиряването на единъ бунтъ въ собствения си лагеръ. Много пастири сѫ толкозъ заняти въ усмиряване смущения, назене мира, изглаждане на неприятности между членовете на своята черква, щото не могатъ да ги изведатъ да се борятъ за човѣчеството и за Бога.

Единъ виденъ черковенъ членъ, който като че се наслаждавалъ съ своята религия, веднъжъ изповѣдалъ на пастиря си, че не му били приятни черковните служби, когато проповѣдникът проповѣдавалъ на грѣшници; но, като се ударилъ по добръ развититетъ си гѣрди, заявилъ, че когато проповѣдникът проповѣдавалъ за назидание и насырдение на вѣрующите, душата му се хранияла съ мозъкъ и тѣстина. Той изглеждалъ благочестивъ и добъръ човѣкъ, но ималъ странини идеи за истинската работа на единъ свещенослужителъ. Той ни напомниова за оизи войници, който само мисли за порцията си, но нѣма никаква охота да се срѣща съ неприятеля.

Нека помнимъ, че главната работа на проповѣдника и черквата е да излизатъ, като Иисуса, да спасяватъ грѣшници, да съсипватъ дѣлата на диавола, да подобряватъ състоянието на обществото, дѣто е разположена черква-

та, и да пръскатъ свѣтлината на евангелието дори до земните краища. Нека проповѣдите да иматъ тази цѣль прѣдъ видъ. Нека пѣнемъ не просто за назидание и удоволствие на добри хора, но и за убѣждението и обращението на скитници къмъ Бога.

Когато Иисусъ каза, „Както Ме е Отецъ проводилъ“ Той не забрави, че Отецъ изпрати и Духа съ Него, защото Той (Иисусъ) духна на учениците и каза, „Приемете Духа Светаго.“ Той не ги изпрати сами. Нито изпрати и Отецъ Него самъ. На прага на Своето служителство, Той биде кръстенъ отъ Иоана въ Иордана. И като излѣзе изъ водите, Духъ Божий въ видъ на гълъбъ слѣзе и почина на Него. Ако ни изпратѣше Той сами, ние не можахме стори нищо. Но не сме сами. Духътъ на Тогова, който ни е изпратилъ, е съ насъ. Той дохожда за да даде сила на Словото; да ни отвори очите за да видимъ отворените предъ видъ настъ врата; да прѣмахне онѣзи прѣпятствия, които осуетяватъ словото Божие; да разпали радостъ, която е придобиваща благодать; да излѣе Божията любовъ, която е пай-придобиващата благодать, и като съсъ огньъ да си пробие путь прѣзъ прѣдразсѫдъка, невѣрието, съпротивлението и хладнокръвието и да принуди човѣците да слушатъ и да се убѣдятъ.

Пожъртуване и Служение. — Ненужното, безполезното пожъртуване показва ли любовъ, която да трогва и принуждава сърдцата ви? Не. Человѣкъ, който държи рѣжата си на огъня, просто за да докаже своята прѣданостъ, може да каже, че прави това заради тебе, но той въ сѫщностъ го прави заради себе си. Но човѣкътъ, който дава живота си за да те избави отъ дѣйствителна опасностъ, завладява любовта ти, защото е твой спасител. Вънецътъ на любовта е служението. Славата на пожъртуващите е полезностъта. Любовта Христова, пожъртуването Христово, черните най-голѣмати си сила отъ вътрѣшния животъ на човѣка, отъ убѣждението, че тѣ дѣйствително сѫ извѣршили избавлението на грѣшици отъ виновността и проклятието и осъждението на грѣха.

„Върно и за всѣко приемане достойно е словото, че Господъ Иисусъ дойде на свѣта да спасе грѣшните.“ (I Тим. 1; 15).

Несторианцитѣ въ Персия.

Прѣзъ миналата година единъ Несториански епископъ, Маръ Ионанъ, ходилъ въ Петербургъ, придруженъ отъ делегати (прѣдставители) на своята епархия, и заявилъ, че желае заедно съ своето паство да влѣзе пъ Източно-Православната Черква. Числото на всички, които се присъединили съ горѣспоменѣтата Черква вълизатъ до 15,000. Несторианцитѣ изповѣдали, че били заставени да зематъ тази стѫпка по причина на гонението, на които били изложени. Не само планинските Кюорди постоянно нападали селата имъ, но и Персийските имъ господари се отнасяли къмъ тѣхъ съ нетърпима варварска и несправедливостъ. Тѣ чувствували, че подъ защитата на Русия, щѣли да бѫдатъ запазени отъ Мохамеданското гонение. Сега се научаваме, че Рускиятъ монаси, които се установили неотдавна между Несторианцитѣ, сполучили да убѣдятъ и други голѣми общини отъ тѣзи Сирийски Христиани да се присъединятъ съ Източно-Православната Черква. Нека кажемъ по поводъ на това, че има двѣ Протестантски Мисии, които отъ нѣколко години работятъ между Несторианцитѣ; отъ тѣзи мисии едната е Американска а другата Английска, подъ покровителството на Кантербурския Архиепископъ. За вѣрвание е, че и Несторианските общини, които сѫ били до сега свързани съ тѣзи Протестански организации ще бѫдатъ принудени да искатъ Руско покровителство. Всѣкой ще разбере, че вънъ отъ религиозния интересъ въ този въпросъ, политическата страна на това събитие е не по-маловажна. Съ хиляди отъ нейните единовѣрци на границата, изложени на Мохамеданска жестокостъ, всѣкога ще се прѣдставя претекстъ на Русия да се намѣса въ тѣхна полза и да иска подобрене на несносното имъ положение.

Английската Университетска Мисия въ Централна Африка.

Отъ годишния рапортъ на тази мисия се види, че дѣятелността ѝ се простира на една страна отъ около 250,000 квадратни мили Въ нейните забавачници, училища и работилници има повече отъ 300 дѣца, и 780 съвѣршено се поддържатъ отъ мисията. Из-

искватъ се тридесет и три маже за да се подигне персоналътъ на Мисията до потръбната ефективност. Когато въ 1898 г. се завърнали въ Англия Европейските мисионерки, епископътъ повършилъ управлението на Дъвническото Училище въ Ликома на една учителка туземка, и следствието било увеличение въ сръдното число ученички отъ 50 на 75, увеличение, което е траяло презъ цълата година. Унищожението на робната търговия отъ Германското правителство не е спомогнало на работата на мисионерите. Туземците, вместо да се събиратъ въ големи множества, сега се дължатъ на малки общини, и мисионеринътъ, вместо да има единъ центъръ, дълго да може да работи съ сравнителна леснотия, вижда да влизатъ подъ неговата грижа нѣколко села. Построилъ се е паракодъ за езерото Ниаса и очаква се по-търбната сума за да може да се изпрати тамъ.

Евреите и Христианството.

Изобщо се върва, че нѣма народъ, който по-трудно пригръща христианството отъ Евреите. Относително известни разрѣди Евреи, това е несъмнѣно истини; но по отношение къмъ еврейската раса, види се, че истината сочи тѣкмо на противната посока. Едно забѣлѣжително потвърждение на това положение се дава отъ едно съчинение въ три тома върху отношението на Еврейския народъ къмъ христианството отъ Пастиръ де ле Роа. Неговите резултати сѫ представени скратени въ една дълга статия въ *Натанайлъ*, единъ мисийски вѣстникъ, редактиранъ отъ професора Штракъ, отъ Берлинския университетъ. Той доказва, че големъ прѣвратъ е станалъ въ нестроението на Израила къмъ новѣйшата цивилизация, като постепенно сѫ били съборени старите прѣгради на изключителността, и съ това и безнадежния антагонизъмъ (враждебност) доскоро изявяванъ къмъ христианската вѣра. Отъ началото на това столѣтие числото на Евреите, които сѫ пригърнали каква да е форма на христианската вѣра, е удивително големо. Цифрите отинящи се до тѣзи извѣнредни факти сѫ убедителни. Като земаме резултатите отъ Протестантската, Римо-Католическата и Источно-Православна Черкви, заедно съ онѣзи на организирани за Евреите мисии, намираме, че въ послѣдно време Ев-

рентъ сѫ били по-достъпни на христиански влияния отколкото кой да е другъ нехристиянски народъ. Его въ кратъ числото на Евреи, които сѫ приели христоанско кръщение отъ началото на сегашното столѣтие:— Протестанти, 72,400; Римо-католици, 57,800; Источно-Православни, 74,500; което прави всичко 204,800. На това число трѣбва да се прибави действието на смѣсени бракове, които почти всѣкога сѫ излизали въ полза на христианството, което би увеличило горните цифри съ още 20,000. Годишните прибавки, що се правятъ на горните форми черковенъ животъ отъ еврейски извори (следвайки сѫщия редъ) сѫ както следва 1,450, 1,250, 1,100; и отъ смѣсени бракове, 1,450; всичко 5,250. Съ този размѣръ, който постоянно се увеличава, окончателното обращение на стария народъ Божий къмъ вѣра въ Негова Синъ е бѣнъ, който може да намѣри практическото си осъществление.

Христосъ и Индия. — Ето що е казалъ прѣди нѣколко години за Христа и неговото влияние въ Индия единъ учень Хиндузинъ:

Христосъ е, който владѣе Британска Индия а не Британското Правителство. Англия е изпратена грамадна правителска сила въ живота и характера на онази кръъзъкъ Пророкъ, за да запоеше и държи тази широка империя. Иной другъ бѣнъ Христъ не е заслужавалъ нѣкога тази светла, тази склонъщна диадема, Индия, и Иисусъ трѣбова да я притежава.

— Има едно радикално пропущдане въ това инакъ забѣлѣжително и хубаво изказано мѣнѣне. Иисусъ Христосъ не управлява Индия, и не е никога управлявалъ нѣкоя земя просто съ правителствата сила на Своя животъ и характеръ. Неговата сила се съредоточава въ Негова Кръсть и Неговите страдания. Той е повече отъ пророкъ; Той е Иакупителътъ и Спасителътъ на свѣта; Неговата любовъ е, що привиждава човѣците. „И Азъ, ако бѫда издигнатъ, ще привлеча всички човѣци при Себе Си.“ Хубостта на съвѣршения животъ и сияющия характеръ има сила, чи тя се упражнява главно надъ онѣзи, които сѫ се примирili съ Бога чрезъ смъртта на Негова синъ.

— „А оправдаватъ се даромъ съ неговата благодать. Чрезъ изкупуването, което е въ Христа Иисуса, когото Богъ прѣложи умилостивление чрезъ вѣрата въ кръвта Му, да покаже правдата Си въ настояще врѣме, за да е Той праведенъ и да оправдава тогози, който вързува въ Христа.“ Рим. 3; 24, 25.

Какъ се поврежда душата. Ако докачишъ чувствата на нѣкого, можешъ да се извинишъ. Ако разтуришъ имота му, възможно е да го възврнешъ четверократно. Ако повредишъ здравието му, можешъ да му изпратишъ докторъ. Но ако повредишъ харектера, то ще прилича на това, що веднъжъ Адамъ Ведъ каза на Артуръ Домниторъ: „Г-не, има единъ видъ повреда, която по никакъ начинъ не може се повърна.“ Грижата ни за живота, или за пѣкаква повредена част отъ тѣлото ни, законъ и иравоучение сѫ всички за наша подкрепа; но, има едно нѣщо по-важно отъ това, и то е: Божията грижа за безсмъртните ни души.

Л. А. М.

Голѣмо Достойнство. — Можествено нѣщо е да може да каже човѣкъ: „Съгрѣшихъ, прости ме.“ Това стои толкозъ по-високо отъ честолюбивъ човѣкъ, колкото блѣскътъ на слънцето надминува свѣтенето на една земна лампа. Когато получи блудниятъ синъ въ притчата прѣстеня, хубавата дреха и пира, които представляватъ радостта и чувството че бѣше простенъ? Когато доби доволно смѣлостъ да се върне, стѣшка по стѣшка по всичкия путь, по който бѣше криво ходилъ, прѣтърпѣ безъ да трепне присмѣхти на бащините си слуги, и по-лошо отъ всичко, сарказмитъ на безпорочния си братъ, и можествено каза: „Отче, съгрѣшихъ прѣдъ небето и прѣдъ Тебе.“

Най-старата Поема на Свѣта.

Отъ откъслеци на папируси намѣрени отъ В. Флиндерсъ Петри въ неговитъ разкопки близу до Илахутската пирамида въ Египетъ, Ф. Люелинъ Грифть направилъ прѣводъ на една царска ода или привѣтствователна пѣсень отправена къмъ Царя Уфертесена III. отъ Фаюмските жители. Поемата е писана съ хубавъ, смѣлъ иератически почеркъ на единъ папирусъ 46 инча дълъгъ, и 12 широкъ, и състояла отъ шестъ станци съ по десетъ реда всѣка станца. Цѣнността ѝ се състои въ това, че е положително най-старата поема на свѣта, почти петнадесетъ столѣтия прѣди Моисеевото врѣме, още и по чудесния начинъ, по който тя описва съ най-

фигураленъ езикъ великото дѣло, що извѣршилъ царътъ съ разширенето на Египетската империя. Тази поема захваща сътъзи думи: —

Слава на тебе, наший Херусе, божественъ въ свое то битие,

Който защищавашъ земята, и разширявашъ прѣдѣлитѣ й,

Включавашъ и двѣтъ земи въ пространството на рѫцѣ си, и зграбчвашъ народитѣ въ хватката си,

Язикътъ на неговото величество вървза Ниобия, неговътъ изговоръ обръща на бѣгъ Бедуинитѣ.

Послѣднитѣ редове на поемата сѫ:

Той дойде; даде животъ на Египетъ; разпръсна скърбите му.

Той дойде; сълпви маже и жени; отвори гърлото (гласа) на пѣнниците.

Той дойде; вие хранимъ едно; нашитѣ стари погребваме (мпромъ).

—Едно дружество Американски капиталисти тъкми да направи една важна желѣзоплатна линия въ Островъ Куба, състояща отъ една централна линия прѣзъ цѣлия островъ и клонове за всѣки портъ на съверната и южна страни. Тази линия ще костува около 25 милиона долара, или 125 милиона лева; измѣрванията били вече почнати.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията се получиха следующитѣ книги, списания и вѣстници:

По Неговитѣ Стѣшки или Зората на Златния Вѣкъ. Прѣводъ отъ Английски. Иловдивъ, Печатница „Стара Планіна“, 1899.

Войнишка Сбирка, Година VI. Книжка III. Юлий, Августъ и Септемврий. София.

Медицински Сборникъ, списание на Българските лѣкарни. Год. V. Брои 10. София.

Вечерно Училище, мѣсечно Обществено-Вѣзпитателно списание за родители и учителни. Год. III. Книжка 1. Редакторъ Отговорникъ: Г. М. Боянковъ. Ломъ.

Учителъ, Педагогическо Обществено списание за учители и вѣзпитатели. Год. VII. Книжка 1. София

Домашенъ Пrijателъ, мѣсечно списание за наука, религия, промишленост и домакинство. Год. IX. Брои 10. Самоилъвъ.

Вѣстници: „Правдини,“ Седмиченъ политически вѣстникъ. Броеве 1—5. гр. Ловечъ. „Работа,“ Политическо-общественъ либераленъ органъ. Брои I. Свищовъ. „Миръ,“ „България,“ „Новъ Вѣкъ,“ „Нар. Права,“ „Ирѣпорецъ,“ „Иловдивъ,“ „Голгота,“ „Надежда,“ „Дунавски Извѣстия,“ „Народенъ Листъ,“ „Човецъ,“ „Орало,“ „Извѣстникъ,“ „Земедѣлческа Защита,“ „Реформи,“ Варненски Общински Вѣстникъ и др.